

Dyster bakgrund

Så lyder första ledet av en kapitelrubrik i boken Ramsäterhemmet. När jag använder egna upplevelser för att gestalta rubriken så vill jag påpeka att mitt fall inte är unikt. Många av mina kamrater hade betydligt dystrare bakgrund än jag. För mig blev tiden på Ramsäter från 15 års ålder och fram till strax före värnplikten den dittills lyckligaste perioden i mitt liv. Jag hade gjort den vanliga resan för barn till föräldrar behäftade med moraliska och sociala lyten. Direktplacering från BB till Gullbergsbrohemmet. Några månader gammal fosterhemsplacerad och nu 15 år senare hade barnavårdsnämnden beslutat att samhället självt skulle bli mina föräldrar fr.o.m.18:e Mars 1953.

Det var på tiden!

Min mor hade några år tidigare tagit mig till sig i samband med giftermål med en polis. Ett socialt projekt som blev en total katastrof för alla inblandade. Akten med beslutet om skyddsuppfostran beskriver polishämtningar till skolgång. Att jag levde utan tillsyn, stal mat, var illa klädd och övernattade i pannrum och trappuppgångar i Göteborg. Orsaken - står det ingenting om. Det tillitsfulla gladlyne, som ett gott fosterhem byggt upp var nu efter 3-4 år ordentligt raserat och omvandlat till misstro mot vuxna, förslagenhet, och osäkerhet.

Som fisk i vattnen.

Det dröjde inte många minuter innan jag kände stor tillfredsställelse med placeringen på Ramsäter. De 20-tal pojkar som bodde där såg det som självklart att det dök upp "en ny" då och då. Inga vare sig krusiduller eller initieringsriter eller tester från kamraterna. En säng, en byrålåda, en garderob, en fast plats vid middagsbordet, god mat och besked om vilken skola som gällde dagen därpå fullbordade inskrivningen. Jag var en Ramsäterpojke.

Nackskott på Ramberget.

De flesta pojkarna arbetade i olika yrken. Vi var bara 3-4 stycken som gick i skolan och hade fritid nog för att hamna i incidenter som kunde fresta föreståndarparets vänliga tålmod till det yttersta. Och det gjorde vi. Någon kom över ett gammalt luftgevär och när vi i akt och mening att jaga fåglar i parken övergav den idén för att leka tjuv & polis råkade ett skott gå av och haglet träffade den jagade i nacken. -skjuten i huvudet! -skreks det när den blodige släpades inför husfrun Märta Skarin som -med stoiskt lugn ordnade med transport till sjukhus och ringde sin man vår husfar Lars-Erik Skarin. Om honom sas det att han hade magsår. Att han inte fick hjärtinfarkt en gång i veckan är ägnat att förvåna. Han kunde hämta ut den skjutne med läkarnas tröstande ord att haglet ej nått skallbenet utan bara fastnat i ett hudveck. Såret hade kunnat rengöras hemma.

Kort självplågarkarriär.

På ett BarnensDagstivoli såg jag fakiren Abdullah köra spikar genom armarna, svälja svärd, spruta eld, äta levande grodor och tugga rakblad. Det var publikens skräckblandade beundran som fängslade mig mest. Jag resonerade med kamraterna på Ramsäter om en lysande framtid i detta

drömyrke. En äldre kamrat försökte med att man inte skall tro allt man ser. Det där med rakblad förklarades med att fakirer alltid åt bullar strax innan. Kapslar in rakbladsbitar om man råkar svälja. Grodorna svaldes hela och spyddes kvickt upp i en hink för återanvändning nästa föreställning har jag sedan fått veta av en annan fakir. Djuren överlevde 3-4 gånger hävdade min interlokutör. När så husfrun en dag var i klädvårdsrummet anförde jag behov av att sprätta loss en knapp. Fick låna ett rakblad som jag genast tuggade sönder. Det blev ovanligt livligt på hemmet den kvällen. Jag fick vare sig magsår eller halsbränna men avråder från efterföljd.

Hur skapas lydnad?

Frågan är en annan rubrik i Ramsäterboken. Bröt man mot någon husregel eller kanske begick någon smärre allmän förseelse var det allvarliga och motiverande samtal som gällde. Därtill kom den mest preventiva metoden: att inte få komma ut och träffa sin flickvän på lördagkväll när alla de andra grabbarna var på stan. Enklare och effektivare pedagogik får man leta efter. Individualprevention när den är som bäst.

-gynnsamt resultat.

-är andra ledet i den kapitelrubrik som jag åberopade inledningsvis. Av de hundratal pojkar som bodde på Ramsäterhemmet de första tio åren var det ytterst få som misslyckades med livet. De allra flesta blev duktiga yrkesmän, snickare, målare. bygg- väg- o. VVS arbetare, tjänstemän, lärare. En blev Sveriges första manliga sjuksköterska. En blev framstående riksdagsman, en annan skicklig chefsläkare, en och annan musiker och konstnär ingår i skaran som alltså blev som folk blir mest. Inte minst med hjälp av föreståndarparets praktiserade filosofi om organisation och pedagogik där veckoaktiviteter som musikundervisning, schack, danskurser, handboll, bastu, språkkurser, trädgårdskötsel och klubbverksamhet hörde till rutinerna.

Imre Randin.

Någon som gick och läste för Darell? Det gjorde jag. Jag bodde på pojkhemmet på Hallegatan och reglerna var sådana att man inte fick långbyxor om man inte konfirmerade sig. d.v.s. konfirmationskostym. Inhandlad hos Gulins. Gandiskynke o HATT fick man också. Innan dess fick man bara åka till **Vidkärrs barnhem** och få fula djävla golfbyxor.

När jag busade på Darells katekeslektioner och han vill stänga av mig förklarade jag saken för honom och denne kloke prästman dunkade mig i huvudet med bibeln och sade- "att om jag så skall slå in vartenda ord i skallen på dig så skall jag se till att du får dina långbyxor" Jag blev flitig och lugn som ett altarljus. Lärde mig massor av bibelord utantill och fick glänsa med att svara på mängder av frågor vid konfirmationsförhöret. i Lundby Nya K:a

Föreståndaren på hemmet teaterviskade i kyrkan -"en av våra pojkar. en av våra pojkar"... Jag var också mycket stolt... Jag blev ingen Gudi behaglig person men min dotter är nu präst i St. Johanneskyrkan så lite effekt hade det nog....